

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Generalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

Et collectæ à solis subiectis exigi debent, gabellæ autem, & vectigalia ab omnibus trāsēitibus per portam, vel passum. Vnde aliquando licet accipere gabellam, & non collectam. Et in impositione collectarum ad hoc quod iustæ sint, & durent, debent adesse causæ suprâ dictæ, ex parte finis, & vsus: & sine illis non sunt iustæ, nec obligant in foro conscientiæ. ex Caietan. suprâ.

²² CAVSA iusta ponendi huiusmodi grauamina, sunt publicæ necessitates, quas Bartol. in leg. vniuersis. ca. de vectig. nominat stipendia, pontes, publicas domos, defensiones stratarum publicarum contra prædones, vel piratas in mari, vel fidei, vel patriæ, contra infideles, & hæreticos, & similia. Facit. capitul. Si quis Romipetas. 24. quæstione tertia. quæ tamen onera debent esse moderata: Contra quod communiter hodie fit in Italia, cum ferè omnia sine moderamine, aut iniuste exigantur.

²³ QVI homines conducunt per vias, locantes operas suas, de suo guidagio possunt mercedem accipere, & exigere: secundum Panor. in d. c. super quibusdam. non autem qui tenentur ad hoc, ut domini terrarum, qui tenentur territorium securum tenere, & cum non faciunt iniuste, impositiones recipiunt.

²⁴ LICITAE huiusmodi gabellæ, pedagia, & c. iuste impositæ, possunt, & debent solui, si fiat id propter quod sunt posita: secus si non fiat, secundum Tho. secund. lib. de re. principi. Et dicuntur immoderata, quando soluitur ultra tertiam octauam partis: secundum Bald. c. de iur. anul. aur. l. 2. & qui huiusmodi iniusta non soluunt, non peccant in conscientia.

²⁵ FRAVDANTES iustas gabellas peccant, ut dictum est, & licet teneantur restituere, quod fraudarunt, non tamen tenentur soluere poenam, nisi postquam fuerint condemnati. infra, Poen. §. 1.

²⁶ EXIGENTES huiusmodi gabellas, & c. vel exigi facientes, tenentur de

furtis, quæ ex eorum incuria fiunt in territoriis suis, dum non faciunt, quæ facere tenentur. c. dominus. 23. quæstione secunda. aut tenentur malefactorum exhibere. l. ne quid. ff. de incendio. naufrag.

²⁷ AN conducens gabellas, & huiusmodi propter guerras superuenientes remissionem mereatur accipere, vide Sil. gabella. tert. §. 13. infra, Locatio. §. 16.

²⁸ QUANDO gabellæ sunt dubiæ, an sint iustæ, sicut communiter hodie sunt, ut diximus, cōfessores non debent cogere cōfiteutes ad restitutionem, quia exponerent se periculo furtipedi à pernitente, quod suum est.

²⁹ ANGARIA. & perangaria sunt iniustæ compulsionēs, siue coactiones secundum omnes, siue sint obsequia personalia, siue personalia, & realia, ut quis proprijs expensis laboret. de imm. eccl. c. non munus.

³⁰ MVNERA dicuntur, quæ necessarii subimus, lege, vel imperio. l. munus. ff. de verborum significatione, quæ aliquando labore tantum corporali explicantur, aliquando sumptibus proprijs, aliquando utroque modo simul. ff. de muneribus, & honoribus. l. final. §. patrimoniorum. Aduertere debent, qui collectas, & huiusmodi onera imponunt, ut pro necessitate faciant, & iustitiæ distributioni seruiant proportioni.

GENERALIS
clausula.

¹ GENERALIS clausula continet omnia, nisi testatoris sententia contraria appareat. ff. de pen. legat. li. qui penum. Nec videtur generaliter quis concedere, quod specialiter non est concessurus. c. quæ res pignori obligari possunt. l. 1. in gloss. Et generali per speciale derogatur. de rescriptis. pastoralis.

² IN generali mandato multa sunt, quæ non intelliguntur, nisi exprimantur. capitulo 1. in glossa de officio legari. Et in generali locutione persona loquens intelligitur excepta. ca. petitio. in gloss.

in gloss. de iureiuran. vide aliquid in verb. Vicarius. §. 8. & 9. Si promitto dare Titio aliquid contra velle omnium hominum, non intelligitur contra velle meum.

GLORIA.

GLORIA humanam apparere non est ex se malum, sicut neque appetere diuitias, & alia bona, si ratio nabiliter appetantur: secundum Tho. secunda secundae. quaestio. 132. sed vana appetere gloriam, peccatum est, ut quando appetitur gloria, & honor, de eo, quod non habetur, vel de eo, de quo non est gloriandum, ut de malo, vel de eo, quod quis a Deo habet, ac si a se haberet, vel quando non refertur ad debitum finem, vel in Deum, aut in proximum, secundum eundem. Non tamen semper est mortale, sed tantum quando charitati repugnat, ut quando quis gloriatur de aliquo mortali peccato, cum praefert opinionem suam, vel aliorum hominum sacra scriptura, ut appareat, & huiusmodi, cum in illam vltimum finem ponit, & hoc est quando propter gloriam mundi dimittit id, ad quod tenetur ex precepto Dei, vel superioris, vel contra tale preceptum facit: sicut, cum mulier, ne infametur, cōsentit adulterio, ut de Lucretia dicitur, ex Thom. supra. 2. 3. & Cai. in summa ibi. Si verò ordinatè & ad debitum finem gloria appetatur, actus virtutis erit.

VANA gloria secundum quod imporrat appetitum, ponitur à Greg. lib. 13. mor. vitium capitale, cuius filiae sunt inobedientia, iactantia, hypocrisis, contentio, pertinacia, discordia, & nouitatu praesumptio. Has declarat Th. secunda secundae. supra in fin. Dicuntur enim haec vitia filiae inanis gloriæ: quia apta sunt ordinari ad eundem finem, qui est manifestatio propriae excellentiae.

GRATIA.

BANNITVS propter dilectum, cuius bona sunt confiscata, si a domino recipiatur ad gratiam, non propter hoc ad omnia restituitur, secundum Salyc. & Cyn. in l. 1. §. fin. ff. de

quaestio. contra Bart. sed remittitur culpa, & restituuntur fauores, quando ad plenitudinem gratiae recipiuntur, secundum Bald. ibi.

HA BENS legitimè de bonis alicuius damnati propter eius crimen, & postea restituti per principem ad bona sua, non tenetur restituere, secundum Gemina. in capitul. quanuis, de rescri. libr. 6. quia iam huic acquisitum est ius. Si verò per talem restitutionem non prauidetur tertio, sed tantum concedenti, omnia sunt restituenda ei. argu. in capi. cum dilecti. de dona. Ex hoc sequitur, quod legitimatus post mortem testatoris, non prauidetur venientibus ab intestato, etiam quod non audierint haereditatem: quia talis legitimatio est quaedam restitutio naturalis, ut in l. fina. C. de natu. Secus si ante mortem testatoris: quia non prauidetur, eo quod nullum adhuc eius habeat. l. post emancipationem. ff. de liber. lega.

SCRIPTURA, secundum communiter docto. non est de substantia gratiae, vel legis, licet variae sint opiniones. vide Panorrita in rubrica de constit. in fin. Feli. tamen dicit in capit. ex diligenti. de simon. in glo. fina. in fi. quod gratia probatur per scripturam. An autem possit probari per testes, est longa quaestio: tamen concludit quod communiter tenetur de stylo curiae, non posse probari nisi per scripturam, nisi in foro conscientiae. Vide. Tab. verb. gratia. §. 1.

GRATIA non expirat, etiam mortuo Papa, etiam sine literis: secundum Ioann. Andræ. in prolo. sext. in nouella.

SI Papa concessit alicui, ut dispenser cum A. non expirat gratia, etiam quod ante mortem concedentis non dispensauerit, secundum Feder. concil. 68. Similiter dic de eo, cum quo dispensatum est, ut faciat aliquid, si non facit ante mortem dispensantis, potest facere post. capit. si cui. de praeben. libr. 6.

GRATIA concessa si reuocetur, non expirat ante certificationem de reuocatione,